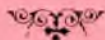

A
KOLOZSVÁR SZABAD KIR. VÁROSI
II-İK KÖZSÉGI
ELEMI FIU- ÉS LEÁNY
ISKOLA
ÉRTESITŐJE

AZ 1893—94. TANÉVRŐL.

XIII. ÉV.

A VÁROSI KÖZSÉGI ISKOLASZÉK MEGBIZÁSABÓL

SZERKESZTETTE :

ELEK GYULA.

ISK. IGAZGATÓ.

KOLOZSVÁRT.

NYOMATOTT GOMBOS ÉS SZTUPJÁRNÁL

1894.

A

KOLOZSVÁR SZABAD KIR. VÁROSI

II-IK KÖZSÉGI

ELEMI FIU- ÉS LEÁNY

ISKOLA

ÉRTESITŐJE

AZ 1893—94. TANÉVRŐL.

XIII. ÉV.

A VÁROSI KÖZSÉGI ISKOLASZÉK MEGBIZÁSÁBÓL

SZERKESZTETTE:

ELEK GYULA.

ISK. I. IZGATÓ.

KOLOZSVÁRT.

NYOMATOTT GOMBOS ÉS SZTUPJÁRNÁL

1894.

Tartalom :

- I. Az év története.
 - II. A közvizsgálatok sora.
 - III. Iskolaszék.
 - IV. Felügyelő-bizottság.
 - V. Tanító-testület.
 - VI. A rendes tanulók névsora.
 - VII. Az ismétlő tanulók névsora.
 - VIII. Tantárgyak.
 - IX. Tankönyvek.
 - X. Statisztikai adatok.
 - XI. Értesítés a jövő tanévre.
-

I.

Az év története.

Dr. FELMÉRI LAJOS

1840—1894.

A hazai magyar tanügyre 1894. május 22-e gyászt hozott. E napon hunyta le örökre szemét dr. Felméri Lajos a kolozsvári egyetem egyik kiváló tanára, a hírneves pædagogus.

Dr. Felméri Lajos elhunytát, mi annál inkább, annál sajjóbban érezzük, mivel a megboldogult a kolozsvári I-ső és II-ik községi iskoláknak hosszú éveken át fáradhatatlan, búzgó elnöke volt, ki, mint a hazai tanügynek fenkölt apostola, szíven viselte iskoláink fejlődését s azoknak modern színvonalra emelésén lankadatlan munkálkodott.

Nagy a mi veszteségünk!

A nagy halottnak, szeretett elnökünknek, elévülhetetlen érdemei halvány elismeréseül: iskolánkra kitűztük a gyászlobogót; az I-ső községi iskola tanítótestületével közösen koszorút helyeztünk a megboldogult ravatalára a következő felirattal:

«Felügyelő bizottsága felejthetetlen elnökének — az I-ső és II-ik községi iskolák tanítótestülete»: a temetésén mindnyájan részt vettünk; végül igaz részvétünknek jegyzőkönyvünkben is kifejezést adtunk.

Legyen nyugalma csendes!

A mi szíveinkben örökre élni fog emléke!

* * *

Az 1893/94-ik tanév iskolánkban a járványbizottság határozata, illetőleg a városi Tanácsnak 15461—1893. sz. a. kelt rendelete következtében a rendes időnél egy egész hónappal — vagyis 1893. október 2-án reggel 8 órakor vette kezdetét. Az így elveszett egy hónapi tanítási időt a szünetidők megszorításával igyekeztünk a lehetőleg kipótolni.

A városi Iskolaszék az egy évi próba év sikeres eltelte után Adi József segédtanítót — rendes tanítóvá; Márton Ilona segédtanítónőt — rendes tanítónővé léptette elős mint ilyeneket állásukon véglegesítette.

Iskolánk tanítótestülete a lefolyt tanévben összesen 10 kebli gyűlést tartott, melyeken az iskola igazgatója elnökölt; jegyző volt Adi József tanító.

E gyűléseken több paedagogiai és didaktikai kérdések lettek megbeszélve; ezeken kívül az iskola kebli ügyei itt lettek tárgyalva és elintézve.

Iskolánkban a város által berendezett «ifjusági- és népkönyvtár» a lefolyt tanév alatt 214 esetben lett használva az olvasó ifjuság által.

Iskolánk növendékeinek egészségi állapota a lefolyt tanév alatt kedvező volt. Járványos betegség egy izben sem, egyéb könnyebb lefolyású betegség is csak ritkán fordult elő a növendékek között.

A szabályszerű szemvizsgálatot dr. Veress Lajos ker. orvos ur teljesítette két izben. Szembeteg nem találtatott.

Iskolánk ezen tanévet is czélszerűtlen, szűk bérházában töltötte el. Ez már a h a r m a d i k t a n é v, hogy bérházunk nyomoruságaival küzdünk.

Az iskola épületének harmadik tervezete egy modern iskola minden szükségleteivel bir, miért a városi Iskolaszék azt el is fogadta.

Hisszük, hogy városunk tek. Tanácsa és Törvényhatósága lehetővé fogja tenni, hogy iskolánk mielőbb újra czélszerű és állandó iskola épületet nyer.

Iskolánkat a tanév folytán látogatásával dr. Szabó Mihály kir. s. tanfelügyelő tisztelte meg.

Nem feledkezhetünk meg arról sem, hogy a «Szegény sorsu iskolás tanulókat segélyező egyesület» több növendékünket látta el ez évben is jó, meleg téli ruhával; továbbá, hogy az orsz. Vörös kereszt egyesület kolozsvári választmánya által létesített «Népkonyha» szintén több nélkülöző tanulóknak nyújtott meleg, tápláló délebédet 5 hónapon keresztül.

Fogadja ezért mindkét humánus egyesület m. t. elnöksége hálás köszönetünket.

Ezekben foglalhatjuk össze röviden iskolánk 1893/94-ik tanévének nevezetesebb mozzanatait.

Kolozsvárt, 1894. június hava.

II.

A közvizsgálatok sorrendje:

- Márczius 17-én:** (szombat) d. u. 3—5 óráig az ismétlő tanulóknak vizsgálata minden tantárgyból.
- Junius 2-án:** (szombat) d. e. 9—11-ig a különböző vallású növendékek vizsgálatai a hittanból.
- Junius 14-én:** (csütörtök) d. e. 9—12 óráig a III. IV. V. fiú és leány osztályok vizsgálata minden tantárgyból.
- » » d. u. 2—4 óráig az I—V-ik leányosztályok női kézi munkáinak nyilvános bemutatása.
- Junius 15-én:** (péntek) d. e. 9—12 óráig az I-ső és II-ik leányosztályok vizsgálata minden tantárgyból.
- » » d. u. 3—4-ig az I—V. fiú-osztályok vizsgálata a tornából.
- » » d. u. 4—5-ig az I—V. leányosztályok vizsgálata a tornából.
- Junius 16-án:** (szombat) d. e. 9—12 óráig a I-ső és II-ik fiúosztályok vizsgálata minden tantárgyból.
- » » d. u. 2 órakor az érdemsorozat felolvasása, a tudósító-könyvek kiosztása s a tanév ünnepélyes bezárása.

Megjegyzés: A vizsgálatok folyama alatt a rajz és írásbeli dolgozatok, valamint a női kézimunkák egyik tanteremben közszemlére lesznek kiállítva.

III.

Kolozsvár sz. kir. város községi Iskolaszéke.

Elnök: Dr. Finály Henrik.
Alelnök: Dr. Szamosi János.
Jegyzők: Elek Gyula.
Nagy Kálmán.
Pausinger Sándor.

Tagok:

Dr. Bartha János	Kövári László
Dr. Békési Károly	Kövári Mihály
Benigni Sámuel	László János
Biró Béla	Losonezi János
Benedek József	Nagy Lajos
Dr. Czikmántori Ottó	Dr. Nagy Mór
Dániel Joachim	Olgyay János
Deáky Albert	Paál Ferencz
Deák József	Péterfi Dénes
Dobál Antal	Polez Rezső
Dorgó Albert	Rosiesku Tullius
Dr. Eisler Mátyás	Salamon Antal
Fazakas József	Somodi István
Dr. Felméri Lajos †	Dr. Szabó Gyula
Ferencz József	Dr. Szász Béla
Dr. Fischer Lajos	Szász Domokos
Dr. Groisz Gusztáv	Szász Gerő
Glasner Mózes	Dr. Széchy Károly
Grátz Mór	Szvacsina Géza
Dr. Kolozsvári Sándor	Dr. Török István
Kiss Sándor	Dr. Vajda Gyula
Kozma Ferencz	

IV.

Felügyelő bizottság:

Elnök: Dr. Felméri Lajos †
Jegyző: Elek Gyula.

Tagok:

Dr. Békési Károly	Nagy Kálmán
Dr. Czikmántori Ottó	Polez Rezső
Dániel Joachim	Salamon Antal
Dr. Szabó Gyula.	

V.

Tanító-testület:

1. **Elek Gyula**, igazgató-tanító és gondnok; tanította a III. IV. V. fiu- és leányosztályok minden tantárgyát és az ismétlő iskola tantárgyait. Heti óráinak száma 25.
2. **Adi József**, r. tanító; tanította az I-ső és II-ik fiuosztályok minden tantárgyát; az I—V. fiu osztályoknak a tornát. Heti óráinak száma: 22.
3. **Márton Ilona**, r. tanítónő; tanította az I-ső és II-ik leányosztályok minden tantárgyát; az I—V. leányosztályoknak a tornát. Heti óráinak száma: 22.
4. **Özy. Gspanu Károlyné**, munka-tanítónő; tanította az I—V. leányosztályoknak a női kézi munkát. Heti óráinak száma: 8
5. **Keith Károly**, róm. kath. áldozópap és hitoktató; tanította a róm. kath. növendékeknek a hittant. Heti óráinak száma: 2.
6. **Tóth Tamás**, ev. ref. énekvezér és hitoktató; tanította az ev. ref. növendékeknek a hittant és egyházi éneket. Heti óráinak száma: 2.
7. **Ekárt Andor**, unitárius theologus; tanította az unitárius növendékeket. Heti óráinak száma: 2.

VI.

A rendes tanulók névsora.

I-ső leányosztály.

Ábrahám Róza	Osváth Lina
Balló Erzsí	Pozsár Anna
Balog Ilona	15 Salak Anna
Banke Mari	Szabó Róza
5 Erdélyi Róza	Szabó Zsuzsa
Grunzor Biri	Szilágyi Lujza
Hirsch Etelka	Táncz Mari
Horváth Anna	20 Tóth Róza
Komáromi Zsuzsa	Udvari Zsuzsa
10 Kovács Lujza	Varga Aranka
Nagy Róza	Varga Margit
Orosz Mari	Vinczi Erzsí

Összesen: 24.

II-ik leány osztály.

Balló Róza	Puss Mari
Bodzai Ilona	Rózsa Anna
Bosánszki Aranka	15 Rózsa Erzsí
Czigoria Háni	Sári Anna
5 Erdélyi Vilma	Sári Erzsí
Filep Zsuzsa	Szabó Juliska
Görög Mari	Szekernyés Juliska
Gyurka Jolán	20 Táncz Anna
Hosszu Anna	Varga Ella
10 Komáromi Klára	Zilahi Anna kim.
Madár Etelka	Zilahi Zsuzsa kim
Puss Anna	

Összesen: 23.

I ső fiu osztály.

Bodzai Bálint	Király Bernát
Czverli István	Meszesán István
Ficzner Albert	Mezei Mihály
Grunzor János	Mezei György
5 Györke Ferencz	10 Polgári Sándor

Tóth László
Tyiorán György

Vásárhelyi Márton
Összesen: 13.

II-ik fiu osztály.

Bellevári György	Szabó Ferencz
Györke János kim.	Szilágyi Sándor
Incze János	10 Tövis József
Incze József	Tripon János
5 Jakab Izidor	Vásárhelyi János
Pototzk István	Vadas Sándor
Regyán József	Összesen: 13.

III-ik fiu- és leány osztály.

F i u k :

L e á n y o k :

Balló János	Barta Márczella
Bartha József	15 Fazakas Juliska
Bartha Miklós	Fülöp Márczella
Bellevári István	Kiss Róza
5 Bell István	Madár Róza
Farkas János	Simon Róza
Galgócz Miklós	20 Szabó Mari kim.
Horváth Márton	Szabó Zsuzsa
Kutkán János	Szász Anna kim.
10 Pakulár Miklós	Pototzki Hermin
Szabó György	Tyiorán Mari
Táncz János	25 Udvari Vilma
Timbus Kálmán	Összesen: 25.

IV-ik fiu- és leány osztály.

F i u k :

L e á n y o k :

Brán Jenő	Kostyilán Anna
Duha Imre	Szabó Margit
Farkas Sándor	Szabó Róza
Hosszu János	Összesen: 9.
5 Kutkán Demeter	
Steinfeld Miksa	

V-ik fiu- és leány osztály.

F i u k :

L e á n y o k :

Bellevári Mihály kim.
Komáromi János kim.

Angyal Juliska _____
Összesen : 3.

VII.

Az ismétlő tanulók névsora.

Balog János	König Károly
Baga József	Kujbusz Ferencz
Bartus János	Lázár Gyula
Bangur László	László János
5 Bocsán Tódor	25 Lukács János
Délezeg Pál	Magyari Mihály
Farkas Ferencz	Marosán László
Filep András	Moldován József
Gál János	Orbán János
10 Gáspár György	30 Puss István
Gotner György	Rusz János ifj.
Görög Miklós	Rusz János id.
Haas György	Rusz Pál
Ilyés György	Rusz Péter
15 Ilyés Miklós	35 Szabó Ferencz
Krisán László	Szalka Simon
Krisán János	Szabó Márton
Krisán Mihály	Steinfeld Izidor
Kedves György	Tóth János
20 Kokvaszer József	40 Török László

Összesen 40.

VIII.

Tantárgyak.

I. osztály.

Hittan, beszéd- és értelem gyakorlat, írva-olvasás, számolás, elbeszélések, versek, rajz, ének, torna, leányoknak kézimunka.

II. osztály.

Hittan, beszéd-értelem gyakorlatok, olvasás, írás, szám-tan, magyar-nyelvtan, vers, rajz, ének, torna; leányoknak kézi munka.

III. osztály.

Hittan, olvasás, írás, magyar-nyelvtan, szám-tan, földrajz, vers, rajz, ének, torna; leányoknak kézi munka.

IV. osztály.

Hittan, olvasás, írás, magyar-nyelvtan, szám-tan, földrajz, vers, rajz, ének, torna; leányoknak kézi munka.

V. osztály.

Hittan, olvasás, írás, magyar-nyelvtan, szám-tan, földrajz, történelem, természetrajz, természet-tan, vers, rajz, ének, torna; leányoknak kézi munka

Ismétlő iskola.

Olvasás, írás, szám-tan, rajz, ének.

IX.

Tankönyvek.

I. osztály.

Gönczi Pál: ABC olvasóköny, 14 kr.

II. osztály.

Gáspár J.: Olvasókönyv II. o. sz. . . . 19 kr.

Belicza J. Magyarnyelvtan II. o. sz. . . . 18 kr.

III. osztály.

Gáspár J.: Olvasókönyv III. o. sz. . . . 24 kr.

Belicza J. Magyarnyelvtan III. o. sz. . . . 24 kr.

Csiki B. Földrajz 20 kr.

IV. osztály.

Gáspár J. Olvasókönyv IV. o. sz. . . . 30 kr.

Belicza J. Magyarnyelvtan IV. o. sz. . . . 24 kr.

Erdődi J. Földrajz 25 kr.

V. osztály.

Gáspár J. Olvasókönyv V. VI. o. sz. . . . 64 kr.

Belicza J. Magyarnyelvtan 24 kr.

Erdődi J., Földrajz 25 kr.

Ertl Természetrájk 35 kr.

Bein K. Természettan 24 kr.

Ismétlő iskola.

Paal F. Kiss S. Olvasóköny I. kötet 50 kr.

X.

Statisztikai adatok.

a) *Létszám.*

I s k o l a	Az év folytán beirt tanulók létszáma	Az év folytán a városról elköltözött tanulók száma	Az év folytán meghalt tanulók száma	Az év folytán más okból kimaradt tanulók száma	Év végén a tanulók létszáma
Elemi fiiskolában	47	—	—	3	44
Elemi leányiskolában	63	—	—	4	59
Ismétlő fiiskolában	40	—	—	—	40
Összesen	150	—	—	7	143

b) *Nemzetiség szerint.*

N y e l v	Elemi fiiskolában	Elemi leányiskolában	Ismétlő iskolában	Összesen
Magyar	38	51	22	111
Német	1	1	—	2
Román	8	11	18	37
Összesen	47	63	40	150

c) *Vallás szerint.*

V a l l á s	Elemi fiiskolában	Elemi leányiskolában	Ismétlő iskolában	Összesen
Ev. reform.	22	30	19	71
Róm. kath.	10	20	1	31
Görög kath.	9	8	18	35
Görög keleti	1	1	—	2
Agost. evang.	1	—	1	2
Unitárius	1	1	—	2
Izraelita	3	3	1	7
Összesen	47	63	40	150

d) A szülői lakhelye szerint.

L a k h e l y		Elemi fiu-iskolában	Elemi leány iskolában	Ismétlő iskolában	Összesen
Kolozsvári	46	1	62	40	148
Vidéki	1	1	—	2	
Összesen	47	63	40	150	

XI.

Értesítés a jövő tanévre

1. A jövő 1894—95-ik tanévben a beiratások szeptember 1., 2. és 3-ik napjain az iskola helyiségében tartatnak meg.

2. A rendes tanítás szeptember 4-én reggel 8 órakor veszi kezdetét.

3. Az I-ső osztályba a 6-ik életévüket betöltött gyermekek vétetnek fel; korukat keresztlevéllel kötelesek igazolni.

4. A himlőbeoltás minden beiratkozandó gyermek részéről orvosi bizonyítvánnyal igazolandó.

5. A jövő tanévben az VI-ik osztály is be lesz állítva, miért ezen osztályba is lehet beiratkozni.

6. Tandij egész évre 2 frt, ezen kívül beiratási díj 30 kr., tanszerdíj 70 kr., nyugdíjjárulék 15 kr. Összesen 3 frt 15 kr.

7. A szegénysorsu gyermekek a 2 frt tandij fizetése alól szegénységi bizonyítvány alapján felmentetnek, de a beiratási díj a 30 krt, a tanszerdíjt a 70 krt, a nyugdíjjárulékot a 15 krt, összesen 1 frt 15 krt fizetni kötelesek.
